З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ, ДОРОГІ ДРУЗІ!

АВТОДОРОЖНИК

Газета колективу Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти

№ 12 (1683)
24 грудня 2020 р., четвер

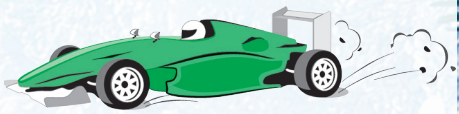

❍ *ВІТАЄМО*

ШАНОВНІ КОЛЕГИ!

Добігає кінця непростий рік серйозних випробувань для нашої країни, а отже, і для усіх нас. З вірою в краще: без війни, політичних та економічних негараздів ми перетинаємо ще один життєвий рубіж.

Підбиваючи підсумки 2020 року, ми можемо сказати, що, незважаючи на складну епідемічну ситуацію, спричинену COVID-19, наш університет прожив його, хоч інколи й дистанційно, однак гідно. У старанних навчанні і спорті, достойних праці і відпочинку, у безмежній повазі до учасників Другої світової війни та ветеранів праці, а ще – у батьківському піклуванні про тих, хто його конче потребував.

Наразі в аудиторіях, відділах і підрозділах нашого навчального закладу охайно, затишно і тепло. Та найголовніше нині те, що такі вічні цінності як родина, любов і надія – завжди зігрівали наші серця і вели вперед. Переконаний, що так буде завжди, адже наш колектив дійсно згуртована і дружна родина.

Попереду на нас чекають сміливі плани і креативні ідеї. Впевнений, що в душі кожен із нас плекає віру в те, що наші спільні амбітні плани і задуми неодмінно будуть реалізовані.

Ці чудові зимові дні ми зазвичай присвячуємо благодійним справам і своїм родинам. Тож бажаю, щоб усі наші світлі наміри втілилися в хороші справи. Не забуваймо, що употужнюємо наш виш для впевненого сьогодення і майбуття. Великого задоволення Вам від добре зроблених справ і вселенської мудрості, яка допоможе здолати всі труднощі. Так є і так має бути, бо достеменно знаю, що сила ХНАДУ в ініціативності й згуртованості усіх нас. Ставлячи разом мету, добираючи засобів для її реалізації, докладаючи спільних зусиль, ми робимо наш ХНАДУ могутнім і привабливим на ринку освітніх послуг як України, так і за кордоном.

Вітаю усіх Вас, шановні колеги, з Різдвом Христовим і Новим роком!

Бажаю миру і стабільності, щоб рідні і близькі нам люди завжди були здорові і багаті на світлі думки і помисли.

Хочу, щоб у ці святкові дні ніхто з Вас не почувався самотнім. Щира підтримка близьких, надійне плече друга і ніжний погляд рідних очей хай будуть Вашим

натхненням повсякчас, наповнюючи радістю кожен день нового року.

Нехай промениста різдвяна зоря принесе у Вашу оселю мир, якого усі ми нині так потребуємо.

Міцного здоров'я Вам і сімейного затишку, невичерпного оптимізму і безмежної злагоди у новому 2021 році!

В.О. Богомолов,
в.о. ректора ХНАДУ,
професор

Передноворіччя

Вже стоять за парканом до свята
запряжені коні.
І годинник старий припиняє
сполоханий хід.
І стають почуття на морозі прудкі
і червоні.
І дарує ріка цей наповнений
втіхою лід.

Вже несеться зима в круговерті
нестримного танцю.
І важливі слова ти говориш крізь
лагідний сміх.
І з корицею чай нам несуть
на коричневій таці.
І в горнятка бажань рафінований
падає сніг.

*****

Збережи цю пургу. І мороз,
що сховався у сінях.
Тихе сяйво ночей
і сріблясті дзвіночки пісень.
Цю кутю на столі і дарунки
в бабусиних скринях.
Повну хату розмов і веселих
на свято гостей.

Хай колядки звучать
і вертепиться січень надворі.
Кучугуриться сніг
і журба обминає поріг.
Вже принишкли дива
у різдвяній просторій коморі
В цей щасливий
для всіх Новий рік.

Олена Багрянцева

Зима-фотограф проявляє плівку.
Працює майстер впевнено, уміло.
Ось – чорний птах упав на чорну гілку.
За мить – на білій гілці птаха біла.

Ще мить – і негативи днів минулих
Проявить снігу біле покривало,
Де нас удвох між ліхтарів і вулиць
Зимова ніч на літо повінчала.

Наталка Позняк

*****

Мандрує світом новорічне свято,
Сніжинками постукає в вікно.
Бажаю, щоб багатство було в хаті,
Щоб на столі завжди всього було.

Щоб келихи наповнювались трунком,
А серце – миром, спокоєм й добром.
Любов хай стане кращим подарунком,
І від проблем хай не болить чоло!

Василина Ярошенко

❍ *ЮВІЛЕЙНІ ЗАХОДИ*

УРОЧИСТА ПОДІЯ РОКУ

Наприкінці листопада відбулося урочисте засідання вченої ради нашого університету, де було розглянуто низку нагальних питань.

Зокрема, про підсумки минулорічної вступної кампанії та плани на наступний рік членам вченої ради детально доповіли відповідальний секретар приймальної комісії доц. О.О. Рєзніков та відповідальна за профорієнтаційну роботу викл. А.В. Коваленко.

Начальник відділу акредитації, стандартизації та якості навчання доц. А.І. Коробко прозвітував про акредитацію освітніх програм у минулому навчальному році та озвучив першочергові завдання щодо підготовки до акредитації освітніх програм у 2020 – 2021 н.р., відповівши на численні запитання членів вченої ради з цього питання.

Крім того, на засіданні було обрано на посади за конкурсом та представлено до вчених звань поданих до розгляду членами вченої ради представників ПВС, а також розглянуто низку інших нагальних питань.

Та розпочалося це традиційне засідання вченої ради, присвячене 90-річчю від дня заснування ХНАДУ, яке провели в.о. ректора проф. В.О. Богомолов і перший проректор проф. С.Я. Ходирєв, з урочистої миті нагородження найдостойніших із достойних викладачів і співробітників нашого університету

● Найвищу нагороду року **Почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України»** під гучні оплески присутніх отримав декан механічного факультету проф. І.Г. Кириченко.

● **Почесною грамотою Верховної Ради України** нагороджено лауреата Державної премії України, заслуженого діяча науки і техніки України, в.о. ректора проф. В.О. Богомолова.

● **Грамотою Верховної Ради України** нагороджено проректора з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків проф. Г.І. Тохтаря.

● **Нагрудний знак Міністерства освіти і науки України «За наукові та освітні досягнення»** отримали доц. каф. транспортних систем і логістики О.В. Денисенко, проф. каф. технології металів і матеріалознавства ім. О.М. Петриченка

І.В. Дощечкіна та проф. каф. технології машинобудування і ремонту машин О.С. Полянський.

● **Нагрудним знаком Міністерства освіти і науки України «Відмінник освіти»** були відзначені проф. каф. технічної експлуатації та сервісу автомобілів ім. М.Я. Говорущенка О.В. Бажинов, декан дорожньо-будівельного факультету С.О. Бугаєвський, доц. каф. вищої математики І.М. Клімова та зав. каф. інформатики і прикладної математики А.І. Левтеров.

● **Почесною грамотою Міністерства освіти і науки України** були нагороджені зав. каф. проєктування доріг, геодезії і землеустрою А.Г. Батракова, доц. каф. автомобілів ім. А.Б. Гредескула Д.М. Леонтьєв і зав. каф. економіки і підприємництва І.Ю. Шевченко.

● **Грамотою Міністерства освіти і науки України** були відзначені декан факультету транспортних систем Ю.О. Бекетов, заст. нач. науково-дослідної частини Г.О. Звягінцева і зав. каф. інженерної та комп'ютерної графіки О.В. Черніков.

● **Подяку Міністерства освіти і науки України** отримали нач. відділу організації сприяння працевлаштуванню студентів Л.М. Безродна, доц. каф. мовної підготовки Н.М. Божко, зав. каф. екології Н.В. Внукова, проф. каф. двигунів внутрішнього згоряння О.В. Грицюк, доц. каф. автомобільної електроніки О.А. Дзюбенко, зав. каф. менеджменту О.М. Криворучко, доц. каф. економіки і підприємництва Я.С. Левченко, доц. каф. технології дорожньо-будівельних матеріалів і хімії ім. М.І. Волкова В.В. Маляр, доц. каф. технічної експлуатації та сервісу автомобілів ім. М.Я. Говорущенка І.А. Мармут, нач. відділу організації та координації наукових досліджень науково-дослідної частини Н.І. Марченко, пров. інж. відділу інтелектуальної власності А.В. Прилепо, доц. каф. комп'ютерних технологій і мехатроніки С.В. Пронін, зав. каф. іноземних мов Н.В. Саєнко та доц. каф. економіки і підприємництва О.М. Шершенюк.

● **Подякою Харківської обласної ради** відзначені доц. каф. інженерної та комп'ютерної графіки О.А. Єрмакова, зав. каф. будівництва та експлуатації автомобільних доріг ім. О.К. Біруля В.К. Жданюк і проф. цієї ж кафедри І.В. Кіяшко, а також доц. каф. екології О.І. Позднякова.

● **Грамотою Харківської обласної ради** нагороджені зав. каф. технології металів і матеріалознавства ім. О.М. Петриченка Д.Б. Глушкова і нач. науково-дослідної частини Є.А. Кірсанова.

● **Подякою Харківського міського голови** відзначені проф. каф. метрології та безпеки життєдіяльності О.І. Богатов і проф. каф. технології дорожньо-будівельних матеріалів і хімії ім. М.І. Волкова С.М. Толмачов.

● **Почесною грамотою адміністрації Київського району Харківської міської ради** нагороджені мол. наук. співроб. каф. комп'ютерних технологій і мехатроніки В.Ю. Байдала, доц. каф. деталей машин і теорії механізмів і машин О.О. Коряк, ст. викл. каф. вищої математики В.О. Нестеренко, а також доценти кафедри філософії та педагогіки професійної підготовки Л.В. Філіпенко і Т.В. Ярмак.

Шановні колеги! Прийміть наші найщиріші вітання з цими нагородами з нагоди 90-річного ювілею нашої рідної alma mater, а також нашу глибоку пошану й повагу за Вашу натхненну працю!

Бажаємо Вам міцного здоров'я і щастя, великих здобутків у розвитку наукових досліджень і підготовці надсучасних фахівців автомобільно-дорожньої галузі й транспортної інфраструктури, а також успіхів у вихованні гідних громадян нашої держави!

Ольга Ожго

❍ *КОНФЕРЕНЦІЇ. ДИСПУТИ*

НАУКОВІ ПОШУКИ

Двадцять перше сторіччя активно надає людству все нові й нові виклики, одним з яких стала світова пандемія COVID-19. Та час не зупиняється і стрімко мчить вперед, вносячи свої корективи. Усі ми намагаємося відповідати вимогам сучасності та пристосовуватися до них і до нових умов життя. Все це не зупиняє, а інколи навіть прискорює розвиток науки і нових технологій.

Під час кризи є шанс опинитися на гребені актуальності та піймати удачу, залишаючи позаду конкурентів і впевнено крокуючи до мети. Тож науковці механічного факультету активно випробовують його і не зупиняються у своїх пошуках, співпрацюючи з постійними партнерами та долучаючи нових, рухаючись вперед попри перепони пандемії.

Практичні доробки і здобутки, а також наукові дослідження традиційно активно презентуються під час конференцій і наукових форумів. Нещодавно кафедра технології металів і матеріалознавства під керівництвом проф. Д.Б. Глушкової провела міжнародну науково-практичну конференцію «Актуальні напрями матеріалознавства: збільшення ресурсу конструкцій на основі конвергенції сучасних технологій обробки матеріалів».

За доброю традицією до участі у конференції долучилися ТОВ НВО «Укрінтех», ДП «Завод ім. В.О. Малишева» та АТ ХМЗ «Світло Шахтаря».

Інтернет поєднав в єдиному науковому поклику Харків і Київ, Дніпро і Маріуполь, Запоріжжя та Івано-Франківськ, Миколаїв і Суми, а також інші міста, об'єднавши такі заклади вищої освіти, як Придніпровську державну академію будівництва та архітектури (м. Дніпро), Дніпровський національний університет ім. Олеся Гончара, Національну металургійну академію України, Національний університет «Запорізька політехніка», ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», Національний технічний університет «ХПІ», Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова, Сумський національний аграрний університет, ІЕЗ ім. Є.О. Патона, НАН України та Національний технічний університет «КПІ» ім. Ігоря Сікорського.

Після урочистого відкриття упродовж двох днів учасники конференції в режимі онлайн презентували 148 цікавих доповідей, які викликали плідні наукові дискусії. Жвавий інтерес викликала спільна доповідь зав. каф. матеріалознавства НТУ «ХПІ» В.В. Суботіної та її колег, професорів цієї кафедри О.В. Соболя і В.В. Білозерова на тему: «Використання МДО-оброблення титанового сплаву для створення оксидного носія гетерогенного каталізатора». У цій роботі досліджено структуру та властивості покриттів на титанових сплавах ВТ1-0, сформованих в електролітах різних типів (з додаванням КОН, $NaAlO_2$, NaOH, $(NaPO_3)_6$, Na_2SiO_3) при анодно-катодному режимі методом мікродугового оксидування (МДО). Встановлено, що фазовий склад сформованих

МДО-покриттів визначається утворюванням Al_2TiO_5 (титанат алюмінію), TiO_2 (рутил) і TiO_2 (анатаз) фаз. Показано, що просочення МДО-покриття платиною дозволяє отримати ефективний каталізатор для очищення від екологічно шкідливих газів шляхом відновлювання оксиду азоту. Коефіцієнт очищення перевищує 82 %, а для деяких систем «Pt–МДО-покриття» перевищує 95 %. Найбільший коефіцієнт очищення α = 96,8 % отримано для системи «Pt–МДО-покриття» на структурному носії, який сформовано в електроліті розчину 1,75 г/л КОН + 1 г/л Na_2SiO_3 + + 2 г/л $NaAlO_2$.

Цікаві наукові факти та їх практичне застосування були представлені в доповіді зав. відділом якості освіти Придніпровської державної академії будівництва та архітектури Наталії Грузіної на тему «Оцінка можливості гартування труб із сплаву титану після пресування», де було запропоновано новий елемент технологічного процесу гартування у воді пресованих труб замість охолодження на повітрі. У цій роботі було оцінено можливість проведення гартування труб безпосередньо з пресу та досліджено мікроструктуру і механічні властивості труб. Встановлено, що рівень властивостей та структура труб після пресування і гартування дозволяє проводити їх подальшу холодну пластичну деформацію прокаткою. Експеримент проведено у промислових умовах і показано ефективність процесу гартування, що дозволяє поліпшити поверхню труб, а також зменшити кількість створення окалини і видатковий коефіцієнт металу. Після гартування труби прокатані на готовий розмір за існуючою технологією і здані відповідно до діючих стандартів.

Варто зауважити, що кожна з доповідей становила особливий науково-практичний інтерес, а викладачі кафедри технології металів і матеріалознавства на чолі з проф. Д.Б. Глушковою вкотре стали модераторами та каталізаторами плідної науково-практичної дискусії. Погодьтеся, що саме в дискусії знаходяться нові ідеї, саме такі наукові пошуки надихають на подальші звершення та найновітніші практичні розробки.

У цій царині ми маємо накопичений досвід і всілякo його розповсюджуємо для покращення своїх здобутків, щоби бути корисними своїй державі та людству. Незважаючи на жодні перепони (у т.ч. й пандемію), ми впевнено крокуємо вперед. Сучасний світ динамічно змінюється і разом з ним змінюємося й ми. Це безперечна філософія життя, яка дозволяє людству рухатися вперед до нових перемог і нових звершень.

Спецкор. МФ

❍ *ГОТУЄМОСЯ ДО АКРЕДИТАЦІЇ*

ДІАГНОСТУВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ

Еволюція освітньо-професійної програми (ОПП) має забезпечуватися отриманням зворотного зв'язку від стейкхолдерів, одними з яких є випускники. Саме випускники, які отримали фахову підготовку за ОПП, можуть, спираючись на власний досвід, оцінити її якість, практикоорієнтованість, перспективність для початку та розвитку кар'єри.

У вересні кафедра економіки і підприємництва розробила анкету для опитування випускників ОПП «Економіка» і «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», розмістивши її на сайті кафедри за посиланням https://docs.google.com/forms/d/1ZhcLoblRvjxpMtetekP6T-KgJw9N3lMdwvRZt9h0JMc/viewform?edit_requested=true.

У вересні-листопаді 23 випускники ОПП «Економіка» і «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» пройшли анкетування та висловили свої думки щодо рівня задоволеності якістю освітніх програм.

Випускники надали відповіді на підставі власного досвіду працевлаштування після закінчення навчання та адаптації на робочому місці, оцінили отримані знання, уміння і навички, сформувавши рекомендації щодо вдосконалення освітніх програм.

Працевлаштування. Після завершення фахової підготовки змогли працевлаштуватися 91,3% випускників, 4,4% випускників все ще шукають роботу, а 4,3% перебувають у декретній відпустці. Досить тривожним видається те, що перше робоче місце 52,2% випускників знайшли не за своєю безпосередньою спеціальністю, тоді як одразу працевлаштувалися за спеціальністю 39,1% випускників. Не мали труднощів при пошуку роботи 52,2% випускників, а от 47,8% зіткнулися з певними труднощами. Серед труднощів при пошуку роботи випускники відзначають: відсутність досвіду роботи (57,1%), низький попит на спеціальність на ринку праці (21,4%), інше (14,3%), недостатність професійних знань і навичок (7,1%). Працевлаштувалися за допомогою друзів 45% випускників, 20% − за допомогою батьків, 20% − знайшли роботу в інтернеті, 5% − за допомогою викладачів, 5% − звертаючись безпосередньо на підприємства, в установи та організації.

Адаптація на робочому місці. На запитання «Чи довелося Вам перенавчатися або навчатися новим знанням на робочому місці?» лише 18,2% випускників відповіли «ні». Навчалися новим знанням і навичкам на робочому місці упродовж місяця 40,9% випускників, 22,7% − від 1 до 3 місяців, 13,7% − упродовж тижня, 4,5% − більше 6 місяців.

Якість ОПП. Оцінювання отриманих знань, умінь і навичок здійснювалося випускниками за 5-бальною шкалою (де 1 бал – дуже погано, 5 балів – дуже добре) за такими напрямами: загальна теоретична підготовка за профілем; вміння застосовувати набуті знання у практичній діяльності; знання іноземних мов; використання інформаційних і комунікаційних технологій; отримання соціальних навичок.

За результатами бального оцінювання випускниками отриманих знань, умінь і навичок маємо такі усереднені бали:

- загальна теоретична підготовка за профілем – 4,3 бали;
- вміння застосовувати набуті знання у практичній діяльності – 4,1 бали;
- знання іноземних мов – 3,5 бали;
- використання інформаційних і комунікаційних технологій – 4,0 бали;

- отримання соціальних навичок – 4,4 бали.

Рекомендації щодо вдосконалення ОПП. На запитання «Що необхідно додати у навчальний процес для покращення освітньої програми (можливі декілька варіантів)?» 19 випускників із 23 респондентів відповіли «збільшити обсяг практичного навчання» та «запрошувати для викладання навчальних дисциплін фахівців-практиків». Чотири респонденти обрали варіант відповіді «збільшити обсяг теоретичного навчання». Три віддали перевагу необхідності «розширити освітні компоненти, що спрямовані на розвиток соціальних навичок (soft skills)». За переконанням двох випускників доцільним є збільшення обсягу самостійного навчання.

Рекомендації випускників щодо вдосконалення ОПП головним чином стосуються:

– підвищення кваліфікації викладачів;

– оновлення теоретичної бази навчальних дисциплін;

– залучення до розроблення НМК навчальних дисциплін практиків, підприємців, керівників і власників підприємств;

– проведення практик на підприємствах;

– виконання практичних завдань на ПК із сучасним ПЗ;

– застосування інтерактивних методів навчання, зокрема бізнес-кейсів;

– удосконалення підготовки з іноземних мов;

– удосконалення підготовки з комп'ютерних технологій, зокрема інтернет-технологій і SMM.

Більш детально з результатами опитування випускників можна ознайомитися на сайті кафедри економіки і підприємництва за посиланням https://fmab.khadi.kharkov.ua/kafedri/ekonomiki-i-pidprijemnictva/anketuvannja/anketuvannja-vipusknikiv/ («Результати опитування випускників у 2020 р.» → натиснути «Переглянути»).

Результати опитування випускників було розглянуто на засіданні кафедри економіки і підприємництва 04.12. 2020 р., за результатами чого прийнято таке рішення:

1. Відновити практику укладення комплексних договорів про співпрацю з підприємствами, установами, організаціями. Такий договір має передбачати комплекс напрямів співпраці кафедри з господарюючими суб'єктами, зокрема: рецензування практикуючими фахівцями НМК навчальних дисциплін; викладання фахівцями-практиками (за сумісництвом) або проведення навчальних семінарів/консультацій; запрошення фахівців-практиків на захисти курсових робіт, пітчі бізнес-проєктів; проходження здобувачами вищої освіти техніко-економічної, виробничої та переддипломної практики на підприємстві; підвищення кваліфікації НПП кафедри на підприємстві; працевлаштування випускників ОПП на підприємстві (за наявності вакантних місць).

У 2021 р. укласти не менше 10 комплексних договорів про співпрацю з підприємствами, установами, організаціями. Термін виконання – 01.12. 2021 р.

2. НПП переглянути робочі програми та силабуси навчальних дисциплін, підготувати пропозиції щодо їх удосконалення в напрямку посилення інтерактивної складової. Термін виконання – 21.12. 2020 р.

3. Гарантам і проєктним групам ОПП розглянути можливість надання здобувачам вищої освіти вибору англійської мови у якості мови навчання за певними компонентами ОПП з циклу дисциплін професійної підготовки. Термін виконання – 24.12. 2020 р.

4. Гарантам і проєктним групам ОПП підготувати пропозиції щодо можливостей проходження здобувачами вищої освіти інтерактивних тренінгів-практик в імітаційному бізнес-середовищі ViAL+. Термін виконання – 21.12. 2021 р.

5. Кураторам академічних груп бакалаврату організувати проходження здобувачами вищої освіти Національного тесту на цифрову грамотність «Цифрограм» з метою діагностування загального рівня цифрової грамотності, рівня знань і навичок студентів щодо основ комп'ютерної грамотності, інформаційної грамотності та вміння працювати з даними, створення цифрового контенту, комунікації та взаємодії у цифровому суспільстві, безпеки у цифровому середовищі, розв'язання проблем у цифровому середовищі та навчання упродовж життя. Ввести проходження тесту «Цифрограм» до самостійної роботи здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні з дисципліни «Цифрова економіка». Термін виконання – 25.12. 2021 р.

6. Підготувати пропозиції щодо вдосконалення МТБ кафедри, зокрема оновлення ПК і ПЗ. Термін виконання – 17.12. 2020 р.

7. Підготувати пропозиції щодо вдосконалення системи відслідковування кар'єрного шляху випускників з метою залучення максимальної кількості випускників для подальшого опитування. Термін виконання – 14.12. 2020 р.

Дякуємо нашим випускникам за участь у тестуванні, висловлені зауваження та надані рекомендації! Ваші відповіді допоможуть нам набагато якісніше здійснювати підготовку фахівців за освітньо-професійними програмами кафедри!

І.Ю. Шевченко, зав. каф. ЕП, проф.

❍ *ФАХОВІСТЬ*

У ТІСНІЙ СПІВПРАЦІ З ПІДПРИЄМЦЯМИ

Викладач – звучить гордо, бо жодна з професій не залишає такого вагомого відбитка на результаті своєї праці, а наш результат – це люди, які нас оточують. І якими ми їх виховали, таким і є суспільство. Звичайно, метою нашої праці є не лише прищеплення молоді загальнолюдських якостей, але й насамперед підготовка фахівця, чия подальша самореалізація повністю буде залежати від галузевих знань і першого професійного досвіду, набутого в стінах нашого університету.

Колектив механічного факультету на чолі з деканом, проф. І.Г. Кириченком завжди піклується про своїх випускників, активно співпрацюючи з багатьма вітчизняними і зарубіжними підприємствами, де випускники факультету мають всі шанси для професійної самореалізації.

Одним з таких підприємств є Мотор-імпекс.

Харківська компанія Мотор-імпекс – це надійне високотехнологічне підприємство, яке постачає на ринок України гідроустаткування провідних світових виробників. Останнім часом номенклатура підприємства була значно розширена за рахунок масштабних конструкторських розробок і виробництва комплектних гідростанцій та окремих гідропристроїв. У цілому на вітчизняний ринок компанія постачає насоси, гідромотори, вузли кондиціонування робочої рідини, включаючи фільтри і маслоохолоджувачі, апаратуру управління і контролю параметрів гідроприводу тощо. Гідроустаткування цього підприємства постачається для потреб гірничої, металургійної і вугледобувної промисловості, тракторів, будівельних і дорожніх машин, парку ковальсько-пресового устаткування, будівельної індустрії та ін. Компанія Мотор-імпекс співпрацює з відомими передовими зарубіжними фірмами Atos, Caproni, Casappa, Duplomatic, Metaris, Settima, Warynski Hydraulika та ін.

За останні десять років 14 випускників механічного факультету, які отримали дипломи ХНАДУ за спеціальностями кафедр БДМ та АКІТ, стали співробітниками компанії, спеціалізуючись у конструкторських розробках, постачанні гідроустаткування та його сервісному обслуговуванні, виготовленні і ремонті, митному оформленні обладнання тощо.

Першими інженерами Мотор-імпекс стали випускники МФ 2010 р. Дмитро Шевченко (нині він заступник директора) та Євген Муригін. Керівництво компанії завжди надсилає запити на випускників саме механічного факультету як фахівців високого рівня підготовки. Так, у 2012 р. на це підприємство були направлені випускники М. Корнєва, Є. Пиріжок і В. Скрипніков, який згодом обійняв посаду заступника директора компанії. У 2013 р. у компанії Мотор-імпекс почав працювати С. Онопрієнко, у 2014 р. – В. Єрьоменко, Т. Пилипенко і Ю. Щербаков, у 2015 р. – В. Суслa і Д. Жемчугов, у 2017 р. – Д. Лихачова, у 2018 р. – Є. Жиров, а минулоріч – К. Федоренко. Варто зазначити, що всі ці випускники ще з перших днів навчання зарекомендували себе як допитливі, відповідальні та старанні у навчанні студенти. Яскраві особистості завжди знаходяться в постійному пошуку самореалізації не лише з огляду матеріальних статків, але і творчих започаткувань, саме тому і обирають ту професійну діяльність, де потрібен творчий вогник.

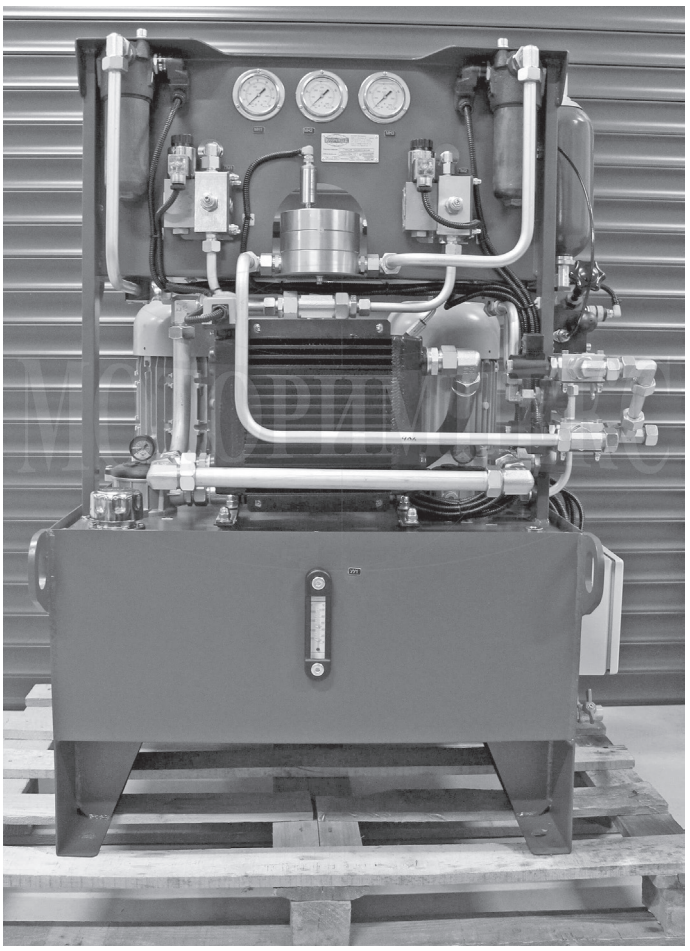

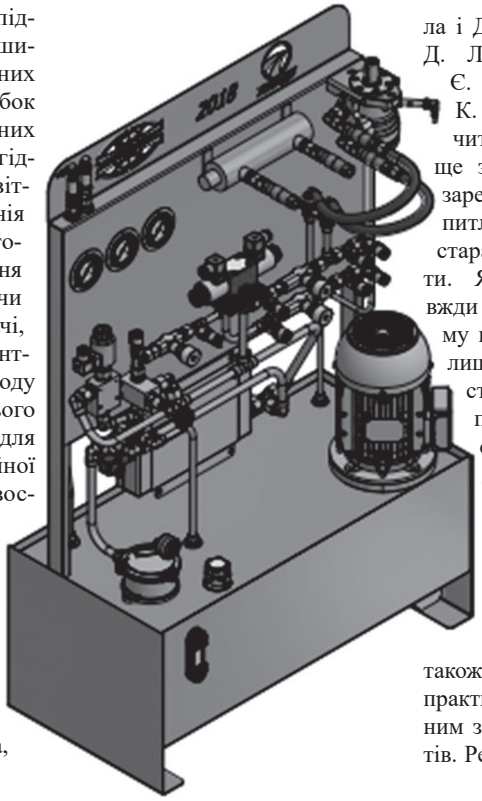

Крім плідної співпраці механічного факультету і компанії Мотор-імпекс у царині працевлаштування студентів, також здійснюється науково-практична діяльність з активним залученням до неї студентів. Результатом такої співпраці є спільна розробка універсального гідравлічного стенда, за допомогою якого можливе проведення лабораторних робіт з навчальних дисциплін кафедр БДМ та АКІТ, а також різних наукових досліджень. У базовій комплектації стенда закладено надсучасне гідравлічне обладнання, включаючи гідропристрої з електрогідравлічним безступінчатим управлінням швидкістю гідрофікованих машин і системою перетворювачів вихідних сигналів в якості зворотних зв'язків.

Завдяки такій різнобічній співпраці зі своїми постійними партнерами ми дуже пишаємося нашими студентами і випускниками, бо добре розуміємо, що передані знання реалізуються найліпшим чином, покращуючи добробут не лише окремих людей, але й всієї країни.

Власкор. МФ

❍ *МАЙБУТНЄ ГАЛУЗІ*

ІННОВАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Стратегія сталого розвитку України до 2030 р. визначає інноваційне спрямування розвитку, що ґрунтується на активному використанні знань і наукових досягнень, стимулюванні інноваційної діяльності, створенні сприятливого інвестиційного клімату, оновленні виробничих фондів, формуванні високотехнологічних видів діяльності та галузей економіки, підвищенні енергоефективності виробництва, стимулюванні збалансованого економічного зростання, основаному на залученні інвестицій у використання відновлюваних джерел енергії, в екологічно безпечне виробництво та «зелені» технології.

Економічне зростання буде пов'язане не з експлуатацією природних ресурсів, а з широким застосуванням моделей «зеленої» економіки. Накопичені в минулому відходи поступово будуть перероблятися та утилізуватися, що приведе до зменшення масштабів та ліквідації значної кількості полігонів. В експорті відбудеться перехід від сировини та продуктів її первинної переробки до переважання продуктів з високим ступенем доданої вартості.

Завдяки заходам з енергозбереження та застосуванню енергоефективних практик суттєво знизиться енергоємність валового внутрішнього продукту. Частка виробництва екологічно чистої енергії неухильно зростатиме, витісняючи перш за все традиційні карбонові технології. Це дозволить суттєво зменшити викиди парникових газів та інших забруднюючих речовин в атмосферу і стане внеском у протидію зміні клімату. Все це сприятиме поліпшенню якості довкілля і здоров'я населення.

Сталий розвиток орієнтований насамперед на людину та поліпшення якості її життя у сприятливому соціально-економічному середовищі, а також екологічно чистому, здоровому і різноманітному природному довкіллі. Високий інтелектуальний рівень людського потенціалу має забезпечити конкурентоспроможність країни у майбутньому. Стратегія спрямована на побудову справедливого та демократичного суспільства, де буде забезпечено підтримку прав людини (зокрема, екологічних прав і права на розвиток), розвиток національної культури, гендерну рівність і зростання соціального капіталу (здатність суспільства до роботи в групах та організаціях, що основані на спільних цінностях).

На перший план виходить провідна роль вищої освіти як запоруки формування в державі якісного складу фахівців майбутнього, підготовка яких здійснюється в умовах інноваційних методів трансдисциплінарного підходу до навчання та враховує розвиток особистості через формування компетентностей фахового профілю з метою забезпечення виконання основних цілей Стратегії сталого розвитку України.

Як зазначено в Концепції розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти) України, для забезпечення необхідних змін та інноваційного розвитку держави першочерговим стає питання реформування та забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти за всіма напрямами. Забезпечення високотехнологічних видів діяльності може відбутися тільки за умови проривного переходу до цілісної системи природничої і математичної освітніх галузей. Метою є розвиток особистості, що базується на практичному застосуванні наукових, математичних, технічних та інженерних знань для розв'язання практичних проблем для подальшого використання цих знань і вмінь у професійній діяльності. Ця Концепція спрямована на модернізацію природничо-математичної освіти (STEM-освіти) та передбачає широкомасштабне її впровадження на всіх складниках і рівнях освіти; встановлення партнерства з працедавцями та науковими установами для залучення їх до розвитку природничо-математичної освіти.

Для реалізації інноваційних пропозицій Концепцією передбачено формування STEM-лабораторій та STEM-центрів – (структурних підрозділів закладів освіти), які будуть оснащені сучасними засобами навчання та обладнанням для залучення здобувачів освіти до навчально-дослідницької, дослідницько-експериментальної, конструкторської, винахідницької та пошукової діяльності відповідно до стандартів освіти, освітніх і навчальних програм з використанням проєктних технологій в освітньому процесі.

Основними завданнями природничо-математичної освіти є: формування навичок розв'язання складних (комплексних) практичних проблем, критичного мислення, креативних якостей та когнітивної гнучкості, організаційних та комунікаційних здібностей, вміння оцінювати проблеми та приймати рішення, готовності до свідомого вибору та оволодіння майбутньою професією, фінансової грамотності, цілісного наукового світогляду, ціннісних орієнтирів, загальнокультурної, технологічної, комунікативної та соціальної компетентностей і математичної та природничої грамотності; всебічний розвиток особистості шляхом виявлення її нахилів і здібностей; оволодіння засобами пізнавальної та практичної діяльності; виховання особистості, яка прагне до здобуття освіти упродовж життя, а також формування вмінь практичного і творчого застосування здобутих знань. Навчальні методики та навчальні програми природничо-математичної освіти повинні бути спрямовані на задоволення попиту на наукомістку освіту, формування актуальних на ринку праці компетентностей, а саме:

– когнітивних навичок – пізнавальних здібностей, що забезпечують можливість оброблення інформації, формування уваги, пам'яті, аналітичного, критичного мислення і креативних якостей, здатність до навчання, аналізу, оцінювання, порівняння і планування дій, пошуку ідей, прийняття рішень, аргументації, проведення спостережень, оброблення результатів та підготовки висновків;

– навичок оброблення інформації, інтерпретації та аналізу даних – навичок пошуку, співставлення, упорядкування та відбору валідних даних для задоволення конкретних потреб; створення, розуміння, інтерпретації, аналізу та екстраполяції емпіричних даних, перевірки їх достовірності, надійності; відображення результатів ефективними способами, прийняття рішень на основі наукових даних;

Закінчення на с. 7

❍ *МАЙБУТНЄ ГАЛУЗІ*

ІННОВАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Закінчення. Початок на с. 6

– інженерного мислення – виявлення та розв'язання складних проблем на основі аналізу даних, пошук рішень, їх оцінювання та втілення найефективнішого рішення за допомогою технічних засобів;

– науково-дослідницьких навичок – проведення наукових досліджень, висунення, обґрунтування і перевірка гіпотези, експериментування, аналіз даних та підготовка висновків, що підтверджують, спростовують або модифікують гіпотезу, а також спостереження, вимірювання, прогнозування, використання просторово-часових зв'язків, інтерпретація даних;

– алгоритмічного мислення та цифрової грамотності – ефективне використання цифрових технологій для комунікації, обробки інформації, інтерпретації та аналізу даних, формулювання проблем і їх розв'язання у вигляді комп'ютерних алгоритмів, які можуть бути автоматично оброблені; складання інструкцій або алгоритмів, що дають змогу виконати певні завдання за допомогою відповідної техніки;

– креативних якостей та інноваційності – якостей, що сприяють творчості та інноваційності здобувачів освіти, здатності до прийняття креативних функціональних рішень, інноваційності (удосконалення існуючих продуктів, процесів та систем);

– технологічних навичок – психомоторних навичок, що пов'язані з правильним і безпечним використанням наукового та технічного обладнання, апаратів і речовин, специфічних для певної галузі, котрі прогнозні та відповідають динаміці ринку праці;

– навичок комунікації – навичок спілкування, ефективної роботи в команді шляхом забезпечення кожному учаснику команди рівного шансу на участь і передачу ідеї з урахуванням спільної відповідальності, встановлення загальних цілей, що дає команді можливість розділити відповідальність за досягнення основних цілей та їх вплив, а також вміння працювати незалежно в команді, бути лідером і виконавцем, розуміти свою роль, знати свої сильні і слабкі сторони, спілкуватися з членами команди чи зацікавленими сторонами ефективними способами.

Впровадження природничо-математичної освіти пропонується з урахуванням особистісного підходу, спрямованого на врахування вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти, їхніх інтересів і здібностей, особливих освітніх потреб; постійного оновлення змісту освіти з урахуванням досягнень науки, розвитку технологій та вимог ринку праці; наступності – формування необхідних компетентностей на всіх складниках і рівнях освіти. Розвиток природничо-математичної освіти (STEM-освіти) планується забезпечувати на всіх рівнях освіти в державі.

Початковому – дошкільна, позашкільна, початкова освіта. Основне завдання – стимулювання допитливості та підтримка інтересу до навчання і пошуку знань, мотивація до самостійних досліджень, створення простих приладів і конструкцій, а також науково-технічна творчість.

Базовому – базова середня, позашкільна освіта. Основне завдання – формування стійкого інтересу до природничо-математичних предметів, оволодіння технологічною грамотністю та навичками розв'язання проблем, залучення до дослідництва і винахідництва, а також проєктної діяльності, що дасть змогу збільшити частку тих, хто прагне обрати науково-технічні та інженерні професії.

Профільному – профільна середня, позашкільна, професійна (професійно-технічна) освіта. Основне завдання – поглиблене оволодіння системою знань і умінь з природничо-математичної освіти методами наукових досліджень, а також реалізація інноваційних проєктів.

Вищому/професійному – вища освіта. Основне завдання – становлення фахівців різних науково-технічних та інженерних професій на базі закладів вищої освіти, а також підвищення професійної майстерності педагогічних працівників із впровадження нових методик викладання, відповідних курсів та реалізації інноваційних проєктів.

Враховуючи стратегічний вектор сталого розвитку держави та інноваційні виклики у царині модернізації вищої освіти, колектив нашого університету інтенсивно оновлює методологію підготовки здобувачів усіх рівнів навчання для забезпечення висококваліфікованими фахівцями профільних галузей для стабільного розвитку сектору інфраструктури в економіці України. Реалізація цілей реформування методології дозволить вирішити низку таких питань.

1. Формування кейсів перспективних напрямів отримання вищої освіти за всіма рівнями підготовки в ХНАДУ до 2030 року.

2. Підготовка конкурентоспроможних комерційних пропозицій для майбутніх здобувачів у сфері науково-технічних та інженерних професій на базі ХНАДУ.

3. Завершення моніторингу якості змісту навчання за спеціальностями та освітніми програмами із залученням працедавців та отримувачів освітніх послуг з подальшим впровадженням системного підходу до постійного корегування якості освітніх послуг.

4. Модернізація та оновлення освітньо-наукових (ОНП) і освітньо-професійних (ОПП) програм профільної підготовки всіх рівнів (відповідно до інноваційних потреб ринку праці) з метою активного залучення здобувачів освіти до дослідницько-експериментальної та конструкторської діяльності.

5. Розробка системи впровадження нових методів і форм організації освітнього процесу; забезпечення підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників, а також залучення фахівців високотехнологічних галузей до освітнього процесу.

6. Підвищення престижу праці педагогічних працівників, зайнятих у сфері вищої профільної освіти.

7. Заохочення профільних фахівців реально працюючих секторів економіки держави долучатися до теоретичної та практичної підготовки здобувачів усіх рівнів вищої освіти за спеціальностями та освітньо-професійними (освітньо-науковими) програмами підготовки в ХНАДУ; узгодження інтегрованих партнерських угод між ХНАДУ та зацікавленими сторонами.

8. Забезпечення виконання довгострокової Стратегії інноваційного розвитку ХНАДУ як базового ЗВО з надання високоякісних, конкурентоспроможних, екоорієнтованих освітніх, дослідницьких та наукових послуг (у т.ч. міждисциплінарного напряму в галузі розвитку інфраструктури державного значення) на світовому освітньому просторі для забезпечення кваліфікованими фахівцями.

Н.В. Внукова,
зав. каф. екології, проф.

❍ *ДО ЮВІЛЕЮ НАУКОВЦЯ*

ЖИТТЯ, ДОВЖИНОЮ У ВІСІМДЕСЯТ

Заслужений діяч науки і техніки України і заслужений діяч Транспортної академії України, Відмінник освіти України і Почесний працівник транспорту України, викладач і науковець з великої літери, професор В.Г. Шинкаренко рівно 55 років свого професійного життя віддав служінню нашому рідному університету.

Народився В.Г. Шинкаренко першого січня 1941 року в с. Сеньково Куп'янського району Харківської області. У 1958 р. закінчив Куп'янську середню школу №6, у 1961 р. з відзнакою – Куп'янський автотранспортний технікум та отримав кваліфікацію техніка-механіка з експлуатації і ремонту рухомого складу автомобільного транспорту.

Свою трудову діяльність Володимир Григорович розпочав у липні 1961 р., працюючи на посадах інженера відділу експлуатації та інженера виробничо-технічного відділу Брянської автобази Ворошиловградського автотресту. Служив в армії.

У 1965 р. вступив до Харківського автомобільно-дорожнього інституту, який з відзнакою закінчив у 1970 р.

Через три роки після закінчення навчання в ХАДІ Володимир Григорович достроково підготував і захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук в аспірантурі Московського автомобільно-дорожнього інституту. Під час навчання в ХАДІ та в аспірантурі МАДІ отримував іменну стипендію.

З 1973 р. працював асистентом, старшим викладачем, доцентом, професором, деканом факультету (1984 – 1993), завідувачем кафедри менеджменту (1990 – 2012) нашого університету. Стрімкий розвиток кафедри менеджменту пов'язаний саме з діяльністю відмінника освіти України В.Г. Шинкаренка. Як завідувач Володимир Григорович багато зробив для поліпшення матеріально-технічної бази і кадрового потенціалу кафедри, а також методичного забезпечення навчального процесу. Спеціальність, за якою кафедра є випусковою, акредитована за IV рівнем.

Будучи деканом інженерно-економічного факультету, відкрив спеціальність «Організація дорожнього руху». За участю професора В.Г. Шинкаренка на факультеті була започаткована і дотепер здійснюється підготовка випускників технікумів зі скороченим терміном навчання, виконана робота з координації навчальних планів технікумів та університету.

Як член президії НМК з менеджменту Міністерства освіти і науки України є одним із розробників 11 галузевих стандартів освіти другого покоління для спеціальності «Менеджмент організацій». Працюючи членом фахових рад з менеджменту при КНТЕУ та НТУ «КПІ», а також експертної ради ДАК України, виконав великий обсяг робіт з ліцензування та акредитації спеціальності «Менеджмент організацій» у 114 закладах вищої освіти України.

У 1995 р. Володимир Григорович захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук. У цьому ж році заснував наукову школу «Економіка і управління транспортним комплексом». З 2004 р. він – дійсний член і заслужений діяч Транспортної академії України.

Основними напрямами наукових досліджень В.Г. Шинкаренка є проблеми економіки і менеджменту автомобільного транспорту. Результати його наукових досліджень використовуються в роботі автотранспортних підприємств України.

В.Г. Шинкаренко є членом спеціалізованих рад із захисту докторських дисертацій при Українському державному університеті залізничного транспорту та при Національному транспортному університеті. Підготував чотирьох докторів наук і 12 кандидатів наук, 89 разів виступав офіційним опонентом на захисті докторських і кандидатських дисертацій. Дотепер наш ювіляр плідно керує науково-дослідницькою роботою студентів та аспірантів.

Будучи головним редактором, випустив 24 збірники наукових праць «Економіка транспортного комплексу», що визначені фаховими для публікації наукових результатів дисертацій. За час своєї науково-педагогічної діяльності він видав 395 наукових і методичних робіт. Серед них 17 монографій і 26 навчальних посібників, 17 з яких мають гриф МОН України, а також 188 наукових статей.

В.Г. Шинкаренко нагороджений медалями «За освоєння цілинних земель» (1967); «За доблесну працю» (1970); «Ветеран праці» (1988); «Ветеран війни – учасник бойових дій» (1996); «60 років перемоги у ВВВ» (2005) та «65 років перемоги у ВВВ» (2010).

В арсеналі його найвагоміших нагород за багаторічну сумлінну працю та особливі заслуги в галузі освіти і науки України знаки: «Відмінник освіти України» (2000), «Заслужений діяч Транспортної академії України» (2004), «За наукові досягнення» (2007), «Заслужений діяч науки і техніки України» (2010), «Почесний працівник транспорту України» (2010), а також почесні грамоти МОН України та інші відзнаки.

За особисті досягнення в галузі науки і вагомий внесок у вирішення соціально-економічних проблем Харківської області обласною державною адміністрацією В.Г. Шинкаренку у 2003 р. була призначена стипендія ім. М.І. Туган-Барановського як видатному науковцю. Він також нагороджений Почесним знаком ХНАДУ «За видатні заслуги перед колективом університету» найвищого рівня та «За заслуги» Харківського національного технічного університету сільського господарства.

Шановний Володимире Григоровичу!

Напередодні Вашого 80-річчя палко вітаємо Вас з цим славним ювілеєм!

Щиросердно бажаємо Вам міцного здоров'я і добробуту, великих успіхів у професійній діяльності та нових здобутків в ім'я процвітання нашого університету!

Колектив кафедри менеджменту

❍ *ІНВЕСТУЄМО У МАЙБУТНЄ*

НОВАЦІЇ У САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота здобувачів вищої освіти сьогодні є чи не найважливішою умовою опанування ними необхідних знань і навичок у процесі фахової підготовки. Відповідно ефективність навчального процесу значною мірою визначається прогресивністю передбачених робочою програмою навчальної дисципліни форм самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Однією із сучасних форм самостійної роботи здобувачів вищої освіти, що знайшла застосування на кафедрі економіки і підприємництва, є освітні серіали як елемент освітньої технології «Едьютейнмент».

Звичайно, при використанні освітніх серіалів як форми самостійної роботи здобувачів вищої освіти закономірно виникає питання щодо якості контенту таких серіалів і перевірки засвоєння здобувачами вищої освіти їх змісту. Для того щоби уникнути зазначених проблем використання освітніх серіалів як форми самостійної роботи здобувачів вищої освіти, на нашій кафедрі у навчальний процес впроваджуються освітні серіали, що містяться на ***Національній онлайн-платформі з цифрової грамотності*** – проєкту, який курує Міністерство цифрової трансформації України та створений за підтримки швейцарсько-української Програми EGAP, що фінансується Швейцарською агенцією з розвитку та співробітництва і реалізується фондами «Східна Європа» та «Innovabrige».

Так, на Національній онлайн-платформі з цифрової грамотності студенти, які здобувають фахову підготовку за спеціальностями 051 «Економіка» та 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», пройшли два освітні серіали-курси – «Відкриті дані для бізнесу» і «Стартуй стартап».

Освітній серіал «Відкриті дані для бізнесу» є проєктом Міністерства цифрової трансформації України за підтримки USAID/UK aid проєкту «Прозорість та підзвітність у державному управлінні та послугах/TAPAS».

Освітній серіал «Стартуй стартап» є спільним проєктом Міністерства цифрової трансформації України та мережі академічних стартап-інкубаторів YEP за підтримки програми USAID «Конкурентоспроможна економіка України».

Безперечною перевагою освітніх серіалів, представлених на Національній онлайн-платформі з цифрової грамотності, є перевірка опанування слухачами матеріалу як окремих серій, так і наявність фінального тестування. У разі успішного складання фінального тесту слухач отримує електронний сертифікат, що є підтвердженням опанування ним необхідними знаннями та навичками.

І.Ю. Шевченко,
зав. каф. ЕП, проф.

❍ *КОНФЕРЕНЦІЇ. ДИСПУТИ*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Наприкінці листопада кафедра економіки і підприємництва провела XIV міжнародну науково-практичну конференцію «Проблеми та перспективи розвитку підприємництва», співорганізаторами якої виступили університет Миколаса Ромериса (м. Вільнюс, Литва), Мідлсекський університет (м. Лондон, Велика Британія), Ризький технічний університет (м. Рига, Латвія), Лодзінський технічний університет (м. Лодзь, Польща), Академічне співтовариство Міхала Балудянського (м. Кошице, Словаччина).

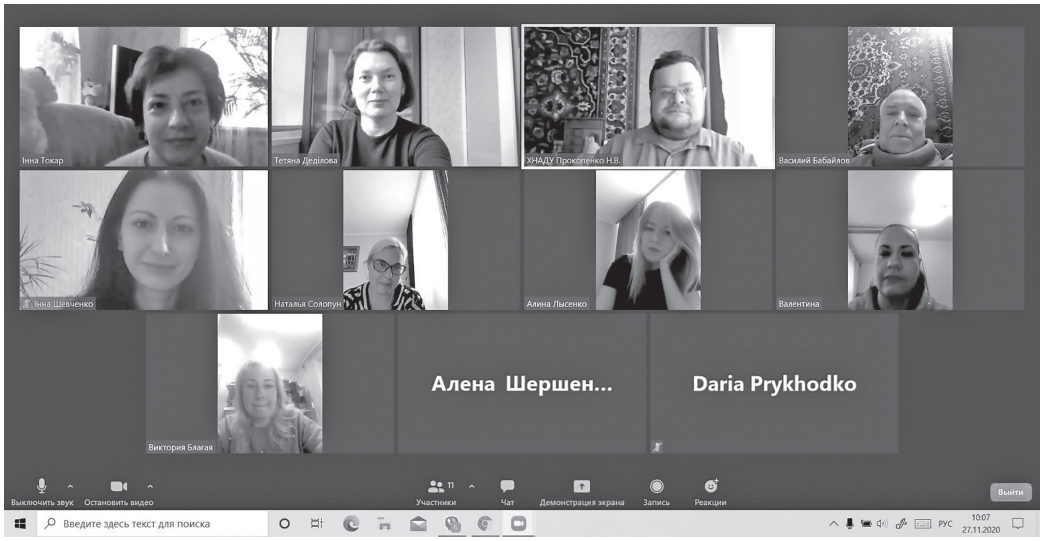

Через карантин, спричинений COVID-19, конференцію було проведено у дистанційному форматі із застосуванням комунікаційного засобу ZOOM.

У роботі цьогорічної конференції взяли участь 176 науковців із 48 закладів, установ та організацій, серед яких:

- 171 дослідник із 43 ЗВО та НДІ з Харкова, Києва, Одеси, Запоріжжя, Дніпра, Херсона, Сум, Житомира, Черкас, Львова, Івано-Франківська, Рівного, Вінниці, Ужгорода, Нової Каховки, Кам'янця-Подільського, Могилів-Подільського та Умані;
- 3 учасники із закордонних ЗВО;
- 2 фахівці-практики – фахівець з обслуговування бізнес-клієнтів АТ «ПроКредит Банк» і директор ПП КК «Глобус».

До організаційного комітету конференції надійшло та було рекомендовано до друку 217 тез доповідей за такими секціями:

- Нормативно-правове забезпечення реалізації підприємницьких ініціатив – 4 тези доповідей.
- Економічний потенціал суб'єктів підприємництва – 51 теза доповідей.
- Перспективні напрями підприємницької діяльності в умовах трансформації економічних відносин – 56 тез доповідей.
- Міжнародний бізнес у системі сучасного підприємництва – 18 тез доповідей.
- Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності – 18 тез доповідей.
- Управління та адміністрування діяльності суб'єктів підприємництва – 44 тези доповідей.
- Діяльність у сфері фізичного виховання та спорту як підприємництво – 26 тез доповідей.

За результатами роботи конференції сформовано матеріали та резолюцію, які містять новітні підходи до формування науково-методичного забезпечення розвитку підприємництва як основи соціально-економічного розвитку підприємств, галузей, регіонів і країн.

І.Ю. Шевченко,
зав. каф. ЕП,
проф.

❍ *ІНФРАСТРУКТУРА*

ГРОМАДСЬКИЙ ТРАНСПОРТ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Дистанційно. Я в Zoomi: навчаю студентів, на міжнародній науковій конференції у Кривому Розі розповідаю про нашу школу сталої мобільності, працюю у цьогорічній Академії інтегрованого розвитку міст в Житомирі. А потім треба до університету і я втискуюся в харківський маршрутний автобус…

Навесні ми мали досить помірну ситуацію з поширенням вірусу COVID-19, але зміни в роботі міського громадського транспорту (МГТ) були суттєвими. У Харкові наземний МГТ не перестав працювати, не було практики суворого обмеження, як-то в Києві (вхід за спеціальними перепустками), але закриття метрополітену принесло значні проблеми людям, які не могли працювати дистанційно й мали їхати. У вигідному становищі опинилися працівники установ, котрі організовують перевезення своїх робітників, з'явилися ініціативи зі збору колег та «довези медика», хтось став більше ходити пішки чи дістав ровера з антресолей. Але ж особистий автомобіль – то справжня панацея самоізоляції! Виїхали всі. Місто стоїть в тягнучках і заторах.

Нам обіцяли другу хвилю восени. Маємо. Обіцяють локдаун. Кажуть, що роботу транспорту не будуть обмежувати. Потім, що, можливо, будуть.

Зброя, яку ми зараз маємо проти вірусу, – це мінімізувати контакти людей. Вірус не здатний подорожувати. Це ми, люди, ненароком несемо його в нові місця, де він може потім спричинити більше хаосу.

Вірус не любить свіже повітря. Чоловік розповів, що в мережі АЗС «ОВІС» жоден заправник не захворів на COVID-19. Свіже повітря, а може то запах бензину лікує й береже…

А ось в маршрутному автобусі все для вірусу чудово: і пасажири один до одного впритул, і медичні маски у кишенях чи на підборідді, санітайзером брудний салон і не пахне, паперові гривні з рук у руки до водія, який кахикає під прапором знятого респіратора, що висить поряд з іконкою св. Миколая.

У метро – наче краще: заходять всі «замасковані», на станціях просторо, але інтервал руху збільшився і у вагоні знову пасажири один до одного впритул, носи з-під масок повиставляли. Але, здається, що «атеїстів» COVID -19 все ж поменшало.

Що ж треба робити, щоби МГТ не був таким зручним для розповсюдження вірусу? Транспортний сектор опинився в абсолютно безпрецедентній ситуації. Він повинен продовжувати функціонувати там, де переміщення людей є імперативом, а не вибором. Під час пандемії транспорт повинен забезпечити функціонування важливих

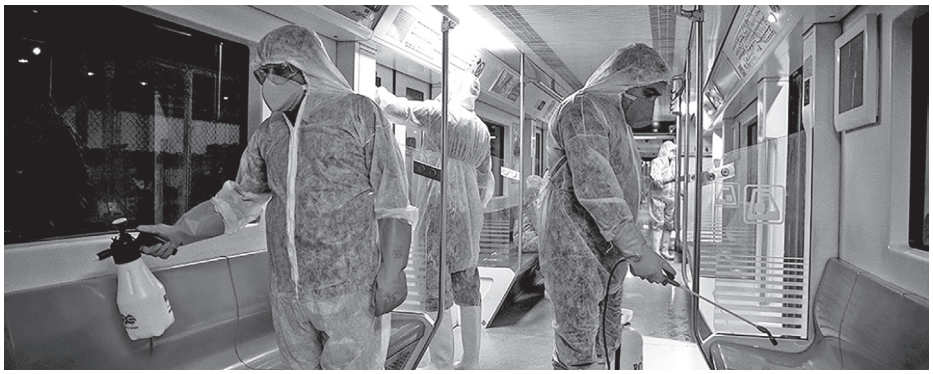

сфер, надати доступ до необхідних товарів і послуг, уможливити безпечну базову мобільність за умови обмеження розповсюдження вірусу. Постає запитання – як? На тепер ми вже маємо велику кількість практик різних країн світу.

Для обмеження розповсюдження вірусу потрібні: диференціація транспорту (критично важливий – підтримується, менш важливий – обмежується); захист персоналу; протоколи дезінфекції транспортних засобів; захист пасажирів тощо.

Першочерговим завданням є захист персоналу. Це такі практики, як вхід пасажирів тільки через задні двері (Німеччина); захисна плівка, тимчасова пластикова кабіна для водія (Канада, Швейцарія, Франція); забезпечення засобами захисту (маски, респіратори, захисні щитки, рукавички, дезінфектори); безконтактна оплата проїзду або відміна плати за проїзд (Нова Зеландія). Менеджмент реагування включає інформування персоналу щодо ризиків інфікування та заходів мінімізації ризиків, контроль стану здоров'я, забезпечення місцями відпочинку і санітарії (харчування, туалет), протоколи дезінфекції.

Для захисту пасажирів важливе регулювання наповненості салону транспортного засобу та безпечна відстань. Може використовуватись: вхід у метро за попереднім записом; вхід у транспорт за перепустками; обмеження кількості пасажирів у транспортному засобі; закриття окремих станцій метро (Нью-Йорк); маркування підлоги в транспортних засобах (Китай, країни ЄС); онлайн застосунок для інформування про наповнення салону (Окленд).

Якщо не забороняти – то створювати громадську думку. Поради органів влади щодо використання громадського транспорту у відповідь на пандемію COVID-19 були досить різноманітними по всьому світу. Великобританія чітко радить: «Вам слід уникати користування громадським транспортом, де це можливо» та «розгляньте всі інші види транспорту, перш ніж користуватися громадським транспортом». Так само національний уряд Нідерландів радить користуватися громадським транспортом «лише якщо це дійсно необхідно та ви не маєте інших транспортних засобів і здійснюйте поїздки в позапіковий період, наскільки це можливо». У Сполучених Штатах пропонується, щоб роботодавці заохочували працівників до використання форм транспорту, що мінімізують тісний контакт з іншими (наприклад, їзда на велосипеді, пішохідні прогулянки, водіння або їзда на автомобілі).

При звичайних обставинах громадський транспорт (насамперед електричний) є пріоритетним для сталої мобільності, а особистий автомобіль – ні. Пандемія перевернула всі засади. Далеко пішки не дійдеш, велосипед не для всіх та й велоінфраструктура відсутня, особистих автомобілів у Харкові майже 200 на тисячу осіб. Дуже багатьом містянам потрібні маршрутні трамваї, автобуси, метро.

Або щось треба робити з нашим громадським транспортом, або для нас Zoom надовго.

Т.Т. Токмиленко,
ст. викл. каф. ТСіЛ

❍ *КОНФЕРЕНЦІЇ. ДИСПУТИ*

ОБГОВОРЮЄМО ЕКОНОМІЧНІ ПИТАННЯ ГАЛУЗІ

У листопаді колектив кафедри менеджменту нашого університету провів VI всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів, здобувачів вищої освіти і молодих учених «Сучасні напрями розвитку економіки і менеджменту на підприємствах України», присвячену одразу двом ювілеям – 90-річчю від дня заснування ХНАДУ та 55-й річниці кафедри менеджменту.

Через карантинні обмеження, спричинені COVID-19, цьогорічна конференція проходила в заочному та дистанційному форматах. Останній здійснювався на основній платформі для реалізації дистанційного навчання – навчальному сайті ХНАДУ, що працює на основі Moodle (режим доступу до персональної web-сторінки конференції http://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=1576).

Відкриваючи роботу нашого щорічного наукового заходу, завідувачка кафедри менеджменту проф. О.М. Криворучко палко привітала його учасників і шановних гостей, побажавши усім великих успіхів у царині освіти і науки.

Учасники конференції та здобувачі вищої освіти працювали за відповідними секціями, беручи таким чином безпосередню участь у форумі.

Так, для участі у роботі секції «Перспективи розвитку економіки підприємства та підприємництва» було подано 30 статей або тез доповідей.

Для участі у роботі секції «Управління трудовою діяльністю» було подано 25 статей або тез доповідей.

У роботі секції «Управління маркетинговою та логістичною діяльністю» взяли участь автори 38 статей або тез доповідей.

Відповідно на секції «Управління фінансовою діяльністю» було розглянуто 19 статей або тез доповідей.

Дистанційне проведення конференції спонукало її учасників до жвавої дискусії щодо представлених матеріалів у форматі «запитання – відповіді». Організатори конференції доклали максимум зусиль, щоби запитання мали можливість ставити не лише її учасники та викладачі кафедри, але й гості.

Загалом у роботі цьогорічної конференції взяли участь 113 представників з України та Білорусі. У цілому ж на конференцію було подано 112 статей і тез доповідей: у т.ч. з дев'яти закладів вищої освіти України та з трьох ЗВО Білорусі, а також від 37 учасників з інших організацій.

Принагідно зазначимо, що матеріали проведеної конференції розміщені на офіційній web-сторінці у відповідній секції та опубліковані в електронному збірнику, розміщеному на сайті кафедри менеджменту (https://fmab.khadi.kharkov.ua/kafedri/menedzhmentu/vseukrajinska-naukovo-praktichna-konferencija/) у відповідному розділі та на офіційній web-сторінці конференції (http://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=1576).

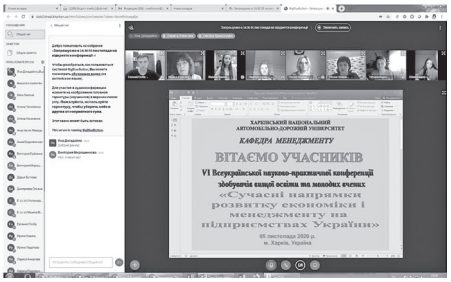

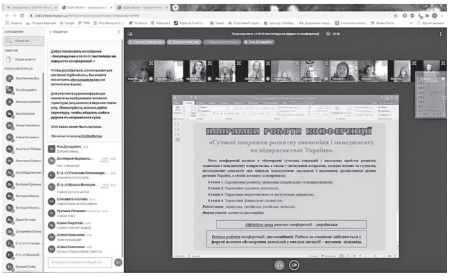

За усталеною традицією матеріали конференції будуть розіслані всім учасникам цьогорічного наукового заходу, яким ми красно дякуємо за активну участь!

Я.В. Догадайло,
доц. каф.

❍ *ОФІЦІЙНО*

МЕТОДИЧНА РАДА ПОВІДОМЛЯЄ

Наприкінці листопада під головуванням доц. О.О. Догадайла відбулося планове засідання методичної ради університету, де було розглянуто такі питання.

1. Аналіз наявного в університеті комп'ютерного обладнання і програмного забезпечення навчального процесу.

Заслухавши та обговоривши доповідь начальника ІОЦ В.П. Табуловича, методична рада відзначає, що на тепер комп'ютерне обладнання університету в цілому відповідає завданням забезпечення потреб навчального процесу, але на цьому напрямі мають місце низка недоліків. Зокрема, комп'ютерний парк багатьох кафедр потребує оновлення, а процес списання старої комп'ютерної техніки відбувається дуже повільно. Важливим компонентом формування єдиного інформаційно-освітнього простору університету є забезпечення сталого функціонування і розвитку інформаційної інфраструктури ХНАДУ. На цьому напрямку вже зроблено чимало. Так, розроблено унікальну інформаційну систему АІСТ, яка постійно модернізується, підлаштовуючись під вимоги обставин, що швидко змінюються; впроваджуються найбільш прогресивні інформаційні системи і програмні рішення сторонніх виробників, такі як АСУ ЗВО МКР, електронний документообіг, навчальні сайти Moodle, сервери відеоконференцій тощо; забезпечується доступ до навчальної інформації за допомогою web-ресурсів, у тому числі і з мобільних пристроїв.

В обговоренні першого питання взяли участь проф. О.В. Черніков та доц. О.О. Догадайло і Ю.В. Рукавишніков.

2. Аналіз роботи кафедр з підвищення кваліфікації фахівців із залученням вже створених навчально-методичних центрів («BOSCH», «Autodesk», «CREDO-діалог», HAAS, центр поглибленої підготовки з іноземних мов).

Заслухавши та обговоривши доповідь директора ЦОП доц. О.М. Лушнікової, методична рада відзначає, що робота з підвищення кваліфікації фахівців проводиться різнопланово із залученням багатьох кафедр університету; через складну епідеміологічну ситуацію діяльність навчально-консультативних центрів ведеться не на повну потужність; не було прийнято рішень з питання інформаційного забезпечення навчального процесу центрів із дистанційної та змішаної форм навчання.

В обговоренні цього питання взяли участь проф. В.М. Кухаренко і В.Г. Шинкаренко.

У різному було надано інформацію:

1. Про зміни в складі методичної ради (доц. О.О. Догадайло).

О.М. Харківська,
секретар методради

❍ *АКТУАЛЬНО*

ОХОРОНА ПРАЦІ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Охорона праці в галузі – нормативна дисципліна, яку вивчають у закладах вищої освіти з метою формування у майбутніх фахівців знань щодо стану і проблем охорони праці в галузі відповідно до напрямів їхньої підготовки, складу і функціонування системи управління охороною праці та шляхів, методів і засобів забезпечення умов виробничого середовища і безпеки праці в галузі згідно з чинними законодавчими та іншими нормативно-правовими актами.

Навчальна дисципліна «Охорона праці в галузі» спрямована на поглиблене вивчення студентами окремих питань, що стосуються створення, підтримки і контролю безпечних умов праці на підприємстві, в організації чи установі, та дозволяє розкрити особливості їхньої майбутньої професії. Вивчення дисципліни базується на знаннях, які отримали студенти під час прослуховування таких навчальних дисциплін, як «Безпека життєдіяльності» та «Охорона праці». Наукова основа дисципліни «Охорона праці в галузі» складається з результатів сучасних досліджень з фізіології і психології праці, гігієни праці, ергономіки, інженерної психології та забезпечує системність знань, які отримує студент. Навчальна дисципліна «Охорона праці в галузі» є нормативною навчальною дисципліною і вивчається згідно з навчальним планом підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційних рівнів «магістр» і «спеціаліст» усіх напрямів підготовки.

Метою викладання дисципліни «Охорона праці» є вивчення та засвоєння основних питань законодавства про охорону праці, виробничу санітарію, техніку безпеки і пожежну безпеку, а також надання долікарської допомоги потерпілим.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Охорона праці» є формування у студентів системи теоретичних знань і практичних навичок з основних питань, необхідних для творчого вирішення питань і самостійного вирішення організаційно-технічних завдань, що виникають у різних галузях виробництва; проведення технічних та організаційних заходів, спрямованих на зниження виробничого травматизму, професійної захворюваності, зараження повітряного середовища тощо. Це досягається шляхом читання лекцій, проведення практичних занять і самостійної роботи студентів в обсязі годин навчального плану.

У результаті освоєння програми студенти повинні знати: правові та організаційні питання охорони праці України; обов'язки адміністрації в галузі охорони праці; порядок розслідування, обліку та реєстрації нещасних випадків на підприємствах; основні параметри мікроклімату на підприємствах; основи знань з електро- і пожежної безпеки. Крім того, студенти повинні вміти: визначати параметри мікроклімату на підприємствах; надавати першу допомогу потерпілим від нещасного випадку; оцінювати організацію охорони праці на підприємствах; оцінювати стан техніки безпеки, пожежної та електробезпеки на підприємствах тощо.

Не менш важливим у вивченні дисципліни «Охорона праці» є виконання розділу «Охорона праці» студентами в дипломних проєктах (ДП) і дипломних роботах (ДР). На жаль, не всі керівники ДП і ДР включають розділ «Охорона праці» в дипломні проєкти студентів. Переписування студентами загальних фраз та інструкцій в деяких дипломних проєктах не приносить бажаних результатів в якісне вивчення цієї дисципліни.

У багатьох дипломних проєктах відсутній розділ «Охорона праці», де повинні бути математичні, економічні та інші необхідні розрахунки з безпеки життєдіяльності, аналіз технологічних процесів виробництва і відповідні кваліфіковані висновки. Зрозуміло, що студенти таких дипломних проєктів, напевно, як і їхні керівники, не замислюються про те, що, прийшовши на виробництво, необхідно буде виконувати і дотримуватися вимог з охорони праці, пожежної та екологічної безпеки.

Так, Уряд скасував норму щодо обов'язкового розділу про охорону праці в дипломних роботах. Відповідні повноваження щодо визначення необхідності такого розділу покладено на ЗВО.

Тридцятого травня 2014 р. Уряд прийняв рішення про скасування наказу Міністерства освіти і науки України, Міністерства з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи, Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду від 21.10. 2010 р. № 969/922/216 «Про організацію і вдосконалення навчання з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту у вищих навчальних закладах України», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 09.11. 2010 р. за № 1057/18352.

Скасування зазначеного наказу дає можливість ЗВО самостійно встановлювати структуру та обсяги підготовки з дисциплін охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту залежно від характеру майбутньої професійної діяльності фахівця; визначати необхідність включення розділів «Охорона праці», «Охорона праці та безпека під час надзвичайних обставин» у дипломних проєктах (роботах) і вводити в індивідуальні комплексні контрольно-кваліфікаційні завдання питання з охорони праці.

У свою чергу, Міністерство освіти і науки України ініціює внесення змін до галузевих стандартів вищої освіти.

Якщо усі ми хочемо випускати кваліфікованих, високоосвічених і якісно підготовлених інженерів і спеціалістів, бакалаврів і магістрів, а також інших фахівців нашого університету, пропоную постійно включати в усі дипломні проєкти та дипломні роботи розділ «Охорона праці», поклавши контроль за цим процесом на викладачів кафедри метрології та безпеки життєдіяльності. І це буде педагогічно правильно і найголовніше – результативно для студентів.

М.М. Кравцов,
доц. каф. МБЖД

❍ *ВІТАЄМО*

Вітаємо ювілярів

(які народилися у грудні)

Сергія Всеволодовича Єфремова – доцента кафедри технології дорожньо-будівельних матеріалів і хімії ім. М.І. Волкова.

Альону Володимирівну Потапенко – доцента кафедри транспортних технологій.

Олександра Леонідовича Вишневецького – доцента кафедри вищої математики.

Тетяну Володимирівну Герасимчук – доцента кафедри іноземних мов.

Олену Єгорівну Безніс – старшого викладача кафедри фізичного виховання та спорту.

В'ячеслава Петровича Табуловича – начальника інформаційно-обчислювального центру.

Ксенію Вадимівну Алпєєву – завідувачку лабораторії інформаційних технологій і обчислень.

Аллу Володимирівну Жерновнікову – завідувачку виробництва їдальні.

Аліну Миколаївну Семергей – старшого лаборанта з вищої освіти кафедри комп'ютерних технологій і мехатроніки.

Олену Володимирівну Поміновy – лаборанта кафедри фізичного виховання та спорту.

Наталію Леонідівну Шевченко – інженера 2 категорії кафедри будівництва та експлуатації автомобільних доріг ім. О.К. Біруля.

Олену Анатоліївну Ужву – інженера кафедри організації та безпеки дорожнього руху.

Катерину Миколаївну Шерстюк – старшого інспектора військово-мобілізаційного підрозділу.

Катерину Іванівну Коваль – сторожа відділу охорони.

Аллу Володимирівну Ведмідь – прибиральницю навчального корпусу механічного факультету.

Світлану Василівну Назаренко – прибиральницю навчального корпусу факультету управління та бізнесу.

Бажаємо Вам, шановні ювіляри, міцного здоров'я і особистого щастя, гідних успіхів на освітянській ниві, добробуту і удачі!

Колектив ХНАДУ

❍ *ДО РІЧНИЦІ ЧОРНОБИЛЬСЬКОЇ ТРАГЕДІЇ*

ПАМ'ЯТЬ ПОКОЛІНЬ

Відповідно до Указу Президента України, починаючи з 2006 року, 14 грудня усі ми вшановуємо ліквідаторів найжахливішої техногенної катастрофи XX ст. – усіх тих, хто ціною героїчних зуз сил, а подекуди і власного життя, зумів зупинити ядерного монстра.

Обрана ця дата не випадково, адже саме цього дня 34 роки тому було здано в експлуатацію об'єкт «Укриття» – саркофаг, котрий забезпечив зберігання радіоактивних відходів на аварійному четвертому реакторі Чорнобильської АЕС. Зруйнований реактор перестав бути джерелом радіоактивного забруднення навколишнього середовища. Таким чином, цього дня було поставлено умовну крапку в боротьбі з чорнобильським лихом.

Чорнобильська аварія – найбільша катастрофа за всю історію ядерної енергетики. Для українців Чорнобиль є незаживаючою раною болю і втрат. Масштаби чорнобильського лиха та важкість наслідків стали найтяжчими в історії нашої планети. Героїзм ліквідаторів аварії на ЧАЕС врятував мільйони життів, врятував світ. Ціною свого життя і здоров'я під великими дозами опромінення вони зупинили невидимого і дуже підступного ворога. Але все ж таки ми сьогодні вітаємо наших чорнобильців з цією, хоч і трагічною, датою і бажаємо, щоби у них все було добре, та найголовніше – міцного здоров'я.

Нині в Харкові проживають 8 886 громадян, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС. Харківська міська громадська організація «Спілка Чорнобиль» створила проєкт «Чорнобильська історична майстерня», в якій зібрано понад 600 історій з вуст учасників ліквідації аварії, а в 2018 році видала книгу, присвячену ліквідації наслідків аварії і її героям.

Сьогодні Харківська організація чорнобильців є найчисленнішою в Україні і налічує 1,4 тис. осіб, серед яких і працівники ХНАДУ. Це – старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту О.І. Плотніков, працівник служби охорони А.О. Бухолдін, а також сторож полігону В.П. Пономаренко.

Чорнобильська катастрофа – це жахлива трагедія для всього нашого суспільства і людства в цілому, це втрата людей, які ліквідували цю страшну аварію ціною свого життя, за що їм велика подяка і низький уклін!

В.Г. Покотило,
помічник першого проректора
з виховної роботи
(За матеріалами ЗМІ)

❍ *ЛІКАРІ ЗАСТЕРІГАЮТЬ*

ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ БОРОТЬБИ ЗІ СНІДом

Щороку першого грудня відзначається Всесвітній день боротьби зі СНІДом, який вперше був проголошений ВООЗ у 1988 р., а з 1996 р. проводиться ЮНЕЙДС. Цей День встановлений з метою підвищення обізнаності про епідемію СНІДу, викликану поширенням ВІЛ-інфекції, а також як день пам'яті жертв цього захворювання.

У 2020 р. увага всього світу прикута до пандемії COVID-19 і її впливу на життя і добробут людей. Ця пандемія вкотре показала нам, наскільки тісно питання здоров'я пов'язане з іншими важливими питаннями, такими як боротьба з нерівністю, права людини і гендерна рівність, соціальний захист та економічне зростання. Саме тому основною темою Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом в цьому році стала «Міжнародна солідарність, спільна відповідальність».

За даними ЮНЕЙДС, у 2019 р. на СНІД заразилися 1,7 млн осіб у світі, 38 млн людей живуть з ВІЛ-інфекцією, 690 тис. людей померли від хвороб, пов'язаних зі СНІДом.

– COVID-19 наочно продемонстрував, що під час будь-якої пандемії безпека всіх залежить від безпеки кожного. Щоб досягти успіху, необхідно надати допомогу всім, хто її потребує. Викорінення стигми та дискримінації, врахування інтересів населення та застосування підходів, основаних на правах людини і гендерної рівності, – ось головні умови припинення пандемій ВІЛ і COVID-19, – заявили в ЮНЕЙДС.

В організації підкреслили, що літні люди, які живуть з ВІЛ, або люди, які живуть з ВІЛ з проблемами серця та легень, можуть піддаватися більш високому ризику зараження COVID-19 і мати більш серйозні симптоми.

Як повідомляв УНН, у жовтні 2020 р. в Україні офіційно зареєстровано 1244 нових випадків ВІЛ-інфекції, у 268 пацієнтів діагностовано СНІД, а 160 осіб померли від СНІДу.

За даними КНП ХОР «Обласний клінічний центр профілактики і боротьби зі СНІДом» за період з 1987 р. до 01.10.2020 р. у Харківській області зареєстровано 11 068 ВІЛ-інфікованих громадян України та 67 іноземців (всього 11 135 осіб), у т.ч. серед вперше зареєстрованих інфікованих у поточному році – 53 серопозитивні дитини (2019 р. – 53 дитини). Переважний шлях зараження ВІЛ у цьому році становить парентеральний шлях через введення наркотичних речовин 46,6% (2019 р. – 35,1%), статевим шляхом інфікувалися 43,6% (2019 р. – 53,6%).

Діагноз СНІД у поточному році встановлено 144 хворим (2019 р. – 200). За 9 міс. 2020 р. померло 76 хворих на СНІД, у т.ч. від СНІДу – 47 осіб (2019 р. – 30 осіб).

Всього станом на 01.10.2020 р. під диспансерним наглядом у Харківській області знаходяться 5 268 громадян України і 27 іноземців. Найбільш високі показники поширеності ВІЛ-інфекції в області спостерігаються у Лозівському районі – 333 особи, Балаклійському – 307 осіб, Харківському – 279 осіб, Куп'янському – 236 осіб.

За визначенням ВООЗ, до ключових груп населення, які мають підвищений ризик ВІЛ-інфікування у всіх країнах і регіонах, відносяться: чоловіки, які мають статеві контакти з чоловіками; споживачі ін'єкційних наркотиків; особи, які перебувають у в'язницях та інших закладах закритого типу; працівники сфери сексуальних послуг та їх клієнти; трансгендери.

ВІЛ може передаватися через рідини організму інфікованих людей, такі як кров, сперма, вагінальні виділення та грудне молоко. ВІЛ може передаватися: при незахищеному статевому акті з інфікованою людиною (вагінальному, анальному, дуже рідко оральному); при переливанні зараженої крові; при спільному застосуванні заражених голок, шприців, інших пристосувань для ін'єкцій; при використанні нестерильних хірургічних інструментів або інших гострих інструментів; від ВІЛ-інфікованої матері до дитини під час вагітності, пологів або годування груддю. При звичайних повсякденних контактах, таких як поцілунки, обійми і потиск рук або при спільному користуванні особистими предметами і вживанні продуктів харчування або води передача інфекції не відбувається.

Важливо відзначити, що ВІЛ-позитивні особи з вірусною супресією, які отримують антиретровірусну терапію (АРТ), не передають ВІЛ-інфекцію своїм сексуальним партнерам. Таким чином, ранній доступ до АРТ та надання підтримки для проведення цієї терапії мають вирішальне значення не тільки для поліпшення стану здоров'я людей з ВІЛ, але також для попередження передачі ВІЛ-інфекції.

Ризик ВІЛ-інфікування можна знизити шляхом обмеження впливу чинників ризику: відмова від прийому ін'єкційних наркотиків; відмова від випадкових статевих контактів; використання механічних засобів контрацепції (презерватив); всі інвазивні маніпуляції (ін'єкції, проколювання вух, пірсинг та ін.) проводити стерильним інструментом; переривання передачі ВІЛ-інфекції від матері до дитини можна здійснювати за умови, якщо і мати, і дитина отримують антиретровірусну терапію на стадіях, коли може статися інфікування.

У Харкові кваліфікована медична допомога, а також консультації з питань ВІЛ-інфекції/СНІДу надаються у КНП ХОР «Обласний клінічний центр профілактики і боротьби зі СНІДом» за адресою: м. Харків, вул. Боротьби, 6 (тел. 392-09-08, 392-29-83). До складу закладу входять: амбулаторно-поліклінічне відділення, денний стаціонар, клініко-діагностична лабораторія та кабінет анонімного обстеження.

Бережіть себе та своїх рідних і будьте нині здорові!

Ж.Д. Кравченко,
заст. гол. лікаря
з ОМР КНП «МСЛ» ХМР,
лікар-терапевт
ХНАДУ

❍ *ТАК ТРИМАТИ!*

ЗНОВУ ЧЕМПІОНИ

Наприкінці листопада завершився чемпіонат Харкова з футболу серед закладів вищої освіти 2020 – 2021 навчального року, що проходив під егідою Харківської міської асоціації футболу і Харківської міської студентської асоціації футболу.

Принагідно зазначимо, що Харківська міська асоціація футболу бездоганно організувала ці змагання на професійному рівні, а комітет арбітрів Харківської обласної асоціації футболу на чолі з суддею національної категорії Валерієм Лисакевичем забезпечив високий рівень суддівства.

Упродовж майже трьох місяців на стадіонах Харкова йшли матчі між шістнадцятьма командами, які не лише потішили гравців та численних вболівальників радісними емоціями, але й завдали чимало хвилювань.

Цьогоріч по 8 команд у двох підгрупах боролися між собою за право брати участь у півфінальних іграх чемпіонату. Та найсильнішими стали дві команди Харківської державної академії фізичної культури, а також команди нашого університету і Харківського державного університету харчування та торгівлі.

Зустрічі між переможцями в підгрупах, що пройшли на стадіоні ХДПУ ім. Г.С. Сковороди, виявили фіналістів цьогорічного чемпіонату: команду №1 ХДАФК (яка зіграла внічию з футболістами ХДУХТ, але виграла завдяки післяматчевим пенальті) і команду ХНАДУ, яка здобула переконливу перемогу (4:0) над командою №2 ХДАФК.

Високий рівень спортивної майстерності наші футболісти гідно підтвердили у фінальному матчі на стадіоні «Восток», розгромивши команду №1 академії фізкультури з рахунком 5:0 та отримавши з рук головного судді змагань, судді національної категорії Володимира Воргуля Кубок чемпіонів.

Ми пишаємося тим, що упродовж десяти років наша команда п'ять разів вигравала чемпіонати Харкова зі студентського футболу. За ці роки неодноразово змінювався склад команди, але незмінною залишається злагоджена гра футболістів під керівництвом тренера – заслуженого працівника фізичної культури і спорту України, завідувача кафедри фізичного виховання і спорту М.Ф. Курилка.

За словами Миколи Федоровича, упродовж цьогорічного турніру бездоганно грали капітан команди Микита Фоменко, голкіпер Микита Овчаров, а також гравці Артур Кваша, Кирило Єрмошенко, Олександр Ольховський, Артем Касьян, Євген Кузнєцов, Іван Гуренко, Дмитро Барсуков та інші. Кращим бомбардиром чемпіонату став футболіст саме нашої команди Валерій Блажко, який забив 11 голів. Загалом же наші футболісти забили 34 голи, пропустивши лише чотири.

Нам вкотре приємно, що спортивні досягнення наших студентів є однією з іміджевих візитівок ХНАДУ, адже ректорат і колектив кафедри фізичного виховання і спорту традиційно приділяють велику увагу розвитку не лише футболу, але й інших видів спорту і спортивно-масовій роботі взагалі.

Наразі в нашому університеті на професійному та аматорському рівнях постійно займаються спортом понад 70% студентів, які щороку радують нас вдалими іграми та гучними перемогами, за якими стоять і виснажлива робота наших викладачів і спортсменів, і забезпечення їх належними умовами для тренувань, і фінансування поїздок на численні змагання, і багато чого іншого.

Палко бажаємо нашим зореносним спортсменам гідно тримати пальму першості на спортивному олімпі Харківщини!

Наш спецкор.

❍ ХНАДУ СПОРТИВНИЙ

ПАЛКО ВІТАЄМО

викладача кафедри фізичного виховання і спорту О.Ю. Романенка з присвоєнням йому Почесного звання «Заслужений тренер України з кікбоксингу ІСКА».

СК «Автодорожник»

САМБО

У сербському місті Нові-Сад пройшов чемпіонат світу з самбо, де взяли участь спортсмени з 19 країн.

Загалом за результатами трьох днів чемпіонату світу збірна України завоювала 19 нагород: 2 золоті, 7 срібних і 10 бронзових, посівши в загальнокомандному заліку (після збірних Росії (17-4-4) і Білорусі (3-5-5)) третє місце.

Крім того, українські самбісти зайняли другі місця: в командному заліку в жіночому спортивному самбо і чоловічому бойовому розділі, а в рейтингу зі спортивного самбо серед чоловіків – четверте місце.

Лише в останній день змагань збірна України поповнила свою медальну скарбничку шістьма медалями.

На чемпіонаті світу з самбо студентка факультету транспортних систем Катерина Москальова, яка виступала у ваговій категорії до 68 кг, завоювала срібло.

Бажаємо нашій спортсменці великих успіхів у спорті та навчанні.

СК «Автодорожник»

ФУТБОЛ

В обласних щорічних змаганнях «Спорт упродовж життя», що відбулися нещодавно серед студентів закладів вищої освіти Харківської області, збірна команда нашого університету з футболу під керівництвом тренерів М.Ф. Курилка та І.В. Кофанова вкотре посіла перше місце.

Палко вітаємо наших спортсменів та їхніх тренерів з блискучою перемогою і бажаємо гідних здобутків у підкоренні спортивного олімпу, а також великих успіхів у навчанні!

СК «Автодорожник»

Газета «Автодорожник» видається з 1931 року. Засновник – колектив Харківського навчально-науково-виробничого комплексу з автомобільно-дорожньої освіти.

Газета зареєстрована у Державному комітеті України у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження 1 грудня 1993 року.

Свідоцтво про реєстрацію: серія ХК №80.

Адреса редакції: 61002, м. Харків-МСП, вул. Ярослава Мудрого, 25, кім. 204.

Тел. 707-36-74.

E-mail: gazeta@khadi.kharkov.ua

Газета віддрукована у видавництві ХНАДУ.

Тираж 500 прим.

Зам. №283/20 від 23.11.2020 р.

Головний редактор **О.Д. Васильківська**

Коректура **Л.А. Пустовойтової**

Комп'ютерна верстка **О.Г. Безродного**

Фото **О.М. Лісконог**

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших даних несуть автори публікацій. Думки авторів публікацій у нашому виданні не завжди збігаються з точкою зору редакції. Матеріали і фотознімки, передані до редакції, не рецензуються і не повертаються. Редакція не має змоги листуватися з кореспондентами.